

Bruselj, 22. april 2026
(OR. en)

8452/26

ENER 193

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj: za generalno sekretarko Evropske komisije:
direktorica Martine DEPREZ

Datum prejema: 22. april 2026

Prejemnik: Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije

Št. dok. Kom.: C(2026) 2676 final

Zadeva: PRIPOROČILO KOMISIJE
z dne 22.4.2026
o odpravi ovir za razvoj pogodb o nakupu električne energije in drugih
pogodb o nakupu energije

Delegacije prejmejo priloženi dokument C(2026) 2676 final.

Priloga: C(2026) 2676 final

Bruselj, 22.4.2026
C(2026) 2676 final

PRIPOROČILO KOMISIJE

z dne 22.4.2026

**o odpravi ovir za razvoj pogodb o nakupu električne energije in drugih pogodb o
nakupu energije**

{SWD(2026) 118 final}

PRIPOROČILO KOMISIJE

z dne 22.4.2026

o odpravi ovir za razvoj pogodb o nakupu električne energije in drugih pogodb o nakupu energije

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 292 Pogodbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Energija iz obnovljivih virov je ključna za zagotavljanje čiste, cenovno dostopne in zanesljive električne energije gospodinjstvom, podjetjem in industriji v vseh sektorjih gospodarstva ter za doseganje ciljev Unije glede razogljičenja.
- (2) Pospešitev uvajanja obratov za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov je ključna za doseganje cilja Unije glede vsaj 42,5-odstotnega deleža energije iz obnovljivih virov do leta 2030 iz člena 3 Direktive (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta¹. Prav tako je treba prispevati k doseganju cilja Unije glede vsaj 55-odstotnega zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do leta 2030 v skladu z Uredbo (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta².
- (3) Komisija je maja 2022 sprejela Priporočilo (EU) 2022/822³. Osredotočeno je bilo na odpravo regulativnih ovir za pogodbe o nakupu energije iz obnovljivih virov. Temeljilo je na členu 15(8) Direktive (EU) 2018/2001, ki države članice zavezuje, da odpravijo vse neupravičene ovire za pogodbe o nakupu energije iz obnovljivih virov in poročajo o napredku v zvezi s svojimi nacionalnimi energetske in podnebni načrti. Z istim členom so bile uvedene nove določbe o pogodbah o nakupu energije.
- (4) V členu 2, točka 77, Uredbe (EU) 2019/943 Evropskega parlamenta in Sveta⁴ je „pogodba o nakupu električne energije“ opredeljena kot „pogodb[a], na podlagi katere se fizična ali pravna oseba zaveže k nakupu električne energije od proizvajalca električne energije na tržni osnovi“. Čeprav so pogodbe o nakupu električne energije na splošno povezane s proizvodnjo iz novih sredstev, ta opredelitev zajema tudi pogodbe, ki temeljijo na obstoječi proizvodnji, če so dogovorjene na tržni osnovi. V členu 2, drugi odstavek, točka 14q, Direktive (EU) 2018/2001 je „pogodba o nakupu energije iz obnovljivih virov“ opredeljena kot „pogodb[a], v kateri se fizična ali pravna oseba zaveže k nakupu energije iz obnovljivih virov neposredno pri

¹ Direktiva (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (UL L 328, 21.12.2018, str. 82, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2018/2001/oj>).

² Uredba (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. junija 2021 o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti in spremembi uredb (ES) št. 401/2009 in (EU) 2018/1999 (evropska podnebna pravila) (UL L 243, 9.7.2021, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj>).

³ Priporočilo Komisije (EU) 2022/822 z dne 18. maja 2022 o pospešitvi postopkov izdaje dovoljenj za projekte na področju energije iz obnovljivih virov in poenostavitvi sklepanja pogodb o nakupu električne energije (UL L 146, 25.5.2022, str. 132, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2022/822/oj>).

⁴ Uredba (EU) 2019/943 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o notranjem trgu električne energije (UL L 158, 14.6.2019, str. 54, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/943/oj>).

proizvajalcu, kar med drugim zajema pogodbe o nakupu električne energije iz obnovljivih virov ter pogodbe o nakupu za ogrevanje in hlajenje iz obnovljivih virov“. Zato slednja opredelitev zajema tudi pogodbe o nakupu obnovljivega vodika⁵, pogodbe o nakupu za ogrevanje in hlajenje iz obnovljivih virov ter pogodbe o nakupu biometana.

- (5) V skladu s členom 15(8) Direktive (EU) 2018/2001 mora Komisija po ocenah, ki jih izvedejo države članice, preučiti ovire za pogodbe o nakupu energije iz obnovljivih virov, vključno s pogodbami o nakupu električne energije iz obnovljivih virov, pri čemer mora posebno pozornost nameniti oviram za čezmejne pogodbe o nakupu energije iz obnovljivih virov, ter izdati smernice za odpravo teh ovir. Komisija lahko zlasti podpre države članice pri opredelitvi potenciala za pogodbe o nakupu energije iz obnovljivih virov na njihovih trgih, da bi dosegle svoj prispevek k ciljem Unije glede energije iz obnovljivih virov. V skladu s členom 19a(10) Uredbe (EU) 2019/943 mora Komisija oceniti, ali ovire za pogodbe o nakupu električne energije še vedno obstajajo in ali na trgih pogodb o nakupu električne energije obstaja zadostna preglednost. Tudi ta člen določa, da ima Komisija pravico pripraviti smernice za odpravo ovir, vključno z nesorazmernimi postopki ali plačili.
- (6) Člen 19b Uredbe (EU) 2019/943 Agenciji Evropske unije za sodelovanje energetskih regulatorjev (ACER) nalaga izvajanje letne ocene trga pogodb o nakupu električne energije na ravni Unije in držav članic. Agencija ACER je za izpolnitev te obveznosti novembra 2025 objavila prvi sklop namenskih informativnih listov po državah in en zbirni informativni list za Unijo⁶. Ti so bili priloženi poročilu o spremljanju veleprodajnega trga⁷, ki vključuje tudi oddelek o vlogi dolgoročnih trgov, vključno s pogodbami o nakupu električne energije. Člen 19b Uredbe (EU) 2019/943 od agencije ACER zahteva tudi, da oceni, ali so potrebne dodatne prostovoljne predloge za pogodbe o nakupu električne energije. Na podlagi te ocene je agencija ACER oktobra 2024 ugotovila, da obstoječe predloge, ki so jih razvila industrijska združenja in nacionalni organi, zadostujejo za trenutne potrebe trga in da bi odprava kritičnih tržnih ovir, kot so ozka grla pri razvoju projektov, pomembneje vplivala na trg pogodb o nakupu električne energije⁸.
- (7) Člen 18a Direktive (EU) 2019/944 Evropskega parlamenta in Sveta⁹ ureja obvladovanje tveganja dobaviteljev električne energije. V tem okviru med strategije dobaviteljev za varovanje pred tveganji vključuje uporabo pogodb o nakupu električne energije poleg drugih instrumentov, kot so nestandardizirane terminske pogodbe. Kadar so trgi pogodb o nakupu električne energije dovolj razviti, ta določba državam članicam omogoča, da od maloprodajnih dobaviteljev zahtevajo uporabo pogodb o nakupu električne energije iz obnovljivih virov, kar bi lahko ustvarilo spodbude na strani odjema na trgu pogodb o nakupu električne energije na nacionalni ravni.

⁵ V tem okviru se „vodik“ nanaša tudi na derivate vodika, kot je amoniak.

⁶ ACER, Power Purchase Agreements country sheets – 2025 Monitoring Report (Poročilo o spremljanju za leto 2025 – informativni listi o pogodbah o nakupu električne energije za posamezne države), 2025.

⁷ ACER, Progress of EU electricity wholesale market integration – 2025 Monitoring Report (Poročilo o spremljanju napredka pri povezovanju veleprodajnega trga električne energije v EU za leto 2025), 2025.

⁸ ACER, Assessment on the need of ACER's voluntary Power Purchase Agreement contract template(s) (Ocena potrebe, da ACER pripravi prostovoljne predloge za pogodbe o nakupu električne energije), 2024.

⁹ Direktiva (EU) 2019/944 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o skupnih pravilih notranjega trga električne energije in spremembi Direktive 2012/27/EU (UL L 158, 14.6.2019, str. 125, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/944/oj>).

- (8) Dolgoročni instrumenti so bistveni za spodbujanje naložb v čisto energijo v elektroenergetskem sektorju in pri drugih nosilcih energije. Najpogostejši dolgoročni instrumenti v elektroenergetskem sektorju vključujejo termenske tržne produkte¹⁰ in trge pogodb o nakupu električne energije, v primeru javne podpore v obliki neposrednih programov zaščite cen pa dvosmerne pogodbe na razliko¹¹. Sedanja tržna praksa na termenskih trgih nudi le omejeno podporo za dolgoročne naložbe v obnovljive vire energije ali jedrsko energijo in je primernejša za zadovoljevanje kratkoročnih (za mesec vnaprej) ali srednjeročnih potreb¹². Instrumenti z daljšo zapadlostjo, kot so pogodbe o nakupu električne energije in dvosmerne pogodbe na razliko, postajajo ključni spodbujevalci uvajanja energije iz obnovljivih virov in jedrske energije, ki obenem zagotavljajo stabilnost cen in izboljšujejo finančno vzdržnost novih projektov. Pogodbe o nakupu električne energije in dvosmerne pogodbe na razliko lahko podpirajo dodatne naložbe v obrate za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov in jedrske objekte ter porabnikom prinašajo koristi čiste in nizkoogljične energije¹³. Zato bi morale države članice programe podpore za proizvodnjo električne energije načrtovati in izvajati tako, da dopolnjujejo in omogočajo pogodbe o nakupu električne energije.
- (9) Pogodbe o nakupu električne energije so lahko v različnih pogodbenih oblikah, ki vključujejo različne razporeditve tveganj za pogodbenice. Fizične pogodbe o nakupu električne energije vključujejo fizično dobavo električne energije s povezanimi obveznostmi glede uravnavanja neravnotežij in razporejanja. Odjemalca izpostavljajo tveganjem v zvezi z obsegom in neravnotežjem. Finančne pogodbe o nakupu električne energije delujejo kot pogodbe, ki se finančno poravnajo glede na referenčno tržno ceno, pri čemer je treba dogovore o fizični dobavi in upravljanje neravnotežij obravnavati ločeno. Pogodbe o nakupu električne energije se lahko nadalje razlikujejo glede na profil dobave. Pri pogodbah o nakupu električne energije s plačilom po proizvodnji se tveganje glede količine prenese na odjemalca, ki je izpostavljen tveganjem, povezanim s proizvodnjo in profilom, ki so pri sredstvih za proizvodnjo energije iz nestalnih obnovljivih virov lahko precejšnja¹⁴. Pogodbe o nakupu električne energije po modelu osnovne obremenitve ali zaprte pogodbe o nakupu električne energije zagotavljajo stalen profil dobave, s čimer se tveganja glede profila in uravnavanja neravnotežij prenesejo na proizvajalca ali posrednika. Poleg tega so

¹⁰ Za namene tega priporočila se „termenski trgi“ nanašajo na proizvode, ki se dobavijo največ dva dni pred odjemom in proizvodnjo električne energije v realnem času ter vključujejo proizvode, s katerimi se trguje na borzi, kot so standardizirane termenske pogodbe.

¹¹ Člen 19d Uredbe (EU) 2019/943 določa uporabo dvosmernih pogodb na razliko, kadar države članice zagotavljajo programe podpore za razvoj nekaterih tehnologij.

¹² ACER, Progress of EU electricity wholesale market integration – 2025 Monitoring Report (Poročilo o spremljanju napredka pri povezovanju veleprodajnega trga električne energije v EU za leto 2025), 2025.

¹³ Glej ACER, Progress of EU electricity wholesale market integration – 2025 Monitoring Report (Poročilo o spremljanju napredka pri povezovanju veleprodajnega trga električne energije v EU za leto 2025), 2025, uvodno izjavo 45 Uredbe (EU) 2024/1747 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. junija 2024 o spremembi uredb (EU) 2019/942 in (EU) 2019/943 glede izboljšanja zasnove trga električne energije v Uniji (UL L, 2024/1747, 26.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1747/oj>) ter Smernice Komisije za zasnovo dvosmernih pogodb na razliko (UL C, C/2025/6701, 19.12.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/6701/oj>).

¹⁴ Tradicionalno se je večina pogodb o nakupu električne energije plačevala po proizvodnji. Vendar vse večja cenovna kanibalizacija (ko se prihodki in vrednost določene tehnologije za proizvodnjo energije zmanjšajo zaradi povečanega prodora te tehnologije) sredstev za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov in povečevanje števila ur negativnih cen vplivata na donosnost pogodb za nosilce projektov in odjemalce ter posledično na uvajanje tovrstnega modela.

podjetniške pogodbe o nakupu električne energije, sklenjene med proizvajalci električne energije in udeleženci na trgu, ki niso končni odjemalci (kot so dobavitelji ali trgovci), običajno namenjene varovanju pred cenovnim tveganjem in podpiranju ciljev razogljičenja. Vendar lahko pomenijo dodatna kreditna tveganja, tveganja osnove in regulativna tveganja v primerjavi s pogodbami o nakupu električne energije, sklenjenimi s pooblaščenimi dobavitelji. Izbira strukture pogodb o nakupu električne energije zato določa razporeditev tveganj, povezanih s ceno, obsegom, profilom in uravnavanjem neravnotežij, ter kreditnih tveganj med pogodbenicami. Te odločitve vplivajo na dobičkonosnost naložb v čisto energijo.

- (10) Čezmejna pogodba o nakupu električne energije je dvostranska pogodba, na podlagi katere odjemalec pridobi električno energijo od proizvajalca, ki se nahaja v drugi državi¹⁵. Čezmejne pogodbe o nakupu električne energije so bolj zapletene kot pogodbe o nakupu električne energije znotraj države zaradi tveganj, ki jih povzročajo čezmejne razlike v cenah med trgovalnimi območji in tokovi povezovalnih daljnovodov. Pogodbenice lahko ta tveganja ublažijo z zavarovanjem pred tveganji na terminskih trgih električne energije ali s pridobitvijo dolgoročnih pravic do prenosa.
- (11) Cilj pogodbenic Energetske skupnosti je razogljičenje elektroenergetskih sistemov in povezovanje z notranjim trgom električne energije Unije, kar naj bi sčasoma privedlo do spajanja trgov. Čezmejne pogodbe o nakupu električne energije med udeleženci na trgu v pogodbenicah Energetske skupnosti in državah članicah Unije lahko tako podpirajo postopno povezovanje trgov in naložbe v proizvodnjo čiste energije, hkrati pa ublažijo nestanovitnost cen.
- (12) Letna količina električne energije, za katero se v Uniji sklenejo nove podjetniške pogodbe o nakupu električne energije, se je med letoma 2020 in 2024 povečala na štirikratno vrednost, in sicer s 7,4 TWh na 31,4 TWh. Podobno se je število pogodb povečalo s 60 leta 2020 na 276 leta 2024. Po tem pospešenem širjenju se 13 držav članic lahko šteje za zrele trge pogodb o nakupu električne energije, sedem pa se jih lahko opredeli kot nastajajoče trge. V preostalih sedmih državah članicah je število tovrstnih pogodb zelo nizko. Medtem ko je na začetku na trgu pogodb o nakupu električne energije prevladovala proizvodnja vetrne energije, je do leta 2024 večina pogodb temeljila na proizvodnji s fotovoltaike, več kot 10 % pa je bilo hibridnih pogodb, ki so združevale več tehnologij, vključno s sredstvi za shranjevanje. Sektor informacijskih in komunikacijskih tehnologij je glavno gonilo trga pogodb o nakupu električne energije, saj je zajemal več kot 40 % električne energije, dodeljene na podlagi teh pogodb do leta 2024, sledijo pa mu sektor kovin in rudarstva, sektor investicijskega blaga in kemijski sektor¹⁶.
- (13) Obstaja omejen sklop javno znanih dvostranskih pogodb na podlagi proizvodnje jedrske energije, ki se štejejo za pogodbe o nakupu električne energije le, če ustrezajo opredelitvi iz člena 2, točka 77, Uredbe (EU) 2019/943. Pri nedavnih znanih primerih gre za pogodbe med elektroenergetskim podjetjem in velikim odjemalcem ali konzorcijem odjemalcev za nakup električne energije iz obstoječega proizvodnega sredstva. Pogodbe o nakupu jedrske energije bi lahko pomagale financirati nove objekte, na primer prek modelov sodelovalnih naložb.

¹⁵ Ker imajo nekatere države članice več trgovalnih območij, bi pogodba o nakupu električne energije med odjemalcem in proizvajalcem na različnih trgovalnih območjih znotraj iste države imela veliko značilnosti čezmejne pogodbe o nakupu električne energije.

¹⁶ Podatki iz Grant Thornton in Capgemini Invent, Understanding the renewables power purchase agreements market (Razumevanje trga pogodb o nakupu električne energije iz obnovljivih virov), 2026.

- (14) Ugotovljeni sta bili dve ključni vrsti ovir za razvoj pogodb o nakupu električne energije, in sicer regulativne in neregulativne ovire. Poleg tega tržna dinamika včasih ni ugodna za podpis pogodb o nakupu električne energije.
- (15) Prvič, regulativne ovire vključujejo računovodska pravila glede obravnave pogodb o nakupu električne energije, vpliv predpisov in izvajanja okvira za potrdila o izvoru v državah članicah na trajnostne politike poslovnih kupcev ter splošne regulativne ovire za uvajanje energije iz obnovljivih virov, kot so pravila o dostopu do omrežja ali dolgotrajni postopki izdaje dovoljenj.
- (16) Drugič, neregulativne ovire za rast trgov pogodb o nakupu električne energije vključujejo kreditno sposobnost potencialnih kupcev, pomanjkanje znanja in druge težave malih in srednjih odjemalcev v zvezi s podpisovanjem pogodb o nakupu električne energije z velikimi sredstvi za proizvodnjo energije, omejeno preglednost trgov pogodb o nakupu električne energije, pomanjkanje standardizacije pogodb o nakupu električne energije ter omejeno uporabo pogodb o nakupu električne energije s strani javnih kupcev.
- (17) Tretjič, način, kako tržna dinamika vpliva na rast števila pogodb o nakupu električne energije, vpliva tudi na hitrost njihovega razvoja, čeprav ne predstavlja ovire. Zlasti povečanje kanibalizacije cen energije iz obnovljivih virov¹⁷ in širjenje negativnih cen na trgih električne energije zmanjšujeta interes nosilcev projektov in kupcev za tradicionalne pogodbe o nakupu električne energije s plačilom po proizvodnji ter povzročata zamude pri pogajanjih o pogodbah o nakupu električne energije. Podobno pomanjkanje prožnosti v elektroenergetskem sistemu in potreba po hitrejšem vključevanju prožnosti brez fosilnih goriv vplivata na dinamiko trga pogodb o nakupu električne energije iz obnovljivih virov in ustvarjata spodbude za podpis pogodb o nakupu prožnosti. Pomanjkanje likvidnosti na nekaterih terminskih trgih vpliva tudi na pogodbe o nakupu električne energije, zlasti finančne pogodbe o nakupu električne energije, saj lahko terminski trgi služijo kot referenca za določanje cen, nestandardizirane terminske pogodbe pa se pogosto uporabljajo kot dodatno varovanje pred tveganjem, da se zmanjšajo cenovna tveganja podpisnic pogodb o nakupu električne energije.
- (18) Poleg tržne dinamike na potencialno rast posameznega trga pogodb o nakupu električne energije močno vpliva tudi javna podpora čisti proizvodnji v zadevni državi članici. Povečanje take javne podpore, običajno v obliki dvosmernih pogodb na razliko, zmanjšuje privlačnost pogodb o nakupu električne energije za prodajalce, saj pogodbe z državo zmanjšujejo tveganje in stroške financiranja novih projektov.
- (19) Kar zadeva preglednost trga pogodb o nakupu električne energije, je treba o pogodbah o nakupu električne energije nad določenim pragom v skladu z Uredbo (EU) št. 1227/2011 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁸ poročati agenciji ACER. Agencija ACER te in druge vire informacij uporabi za izvedbo letne ocene trgov pogodb o nakupu električne energije na podlagi člena 19b Uredbe (EU) 2019/943.
- (20) Trgi pogodb o nakupu električne energije in drugih pogodb o nakupu energije sčasoma zahtevajo zadostno število projektov proizvodnje energije. Uvajanje novih

¹⁷ Kanibalizacija se pojavi, ko se prihodki in vrednost določene tehnologije za proizvodnjo energije zmanjšajo zaradi povečanega prodora te tehnologije na trgu.

¹⁸ Uredba (EU) št. 1227/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o celovitosti in preglednosti veleprodajnega energetskega trga (UL L 326, 8.12.2011, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1227/oj>).

zmogljivosti za proizvodnjo in shranjevanje pogosto omejuje več dejavnikov, kot sta dostop do omrežja ali postopki izdaje dovoljenj. Odpraviti jih je mogoče z uvedbo regulativnih ukrepov in ukrepov politike za odpravo ozkih grl, ki upočasnjujejo postopke izdaje dovoljenj ter zavirajo uvajanje novih projektov proizvodnje in shranjevanja. Ti ukrepi vključujejo digitalizacijo postopkov izdaje dovoljenj in zagotavljanje, da imajo organi za izdajo dovoljenj dovolj osebja. Učinkovit in pravočasen prenos ter izvajanje določb o izdaji dovoljenj in prostorskem načrtovanju iz Direktive (EU) 2018/2001 sta ključna za pospešitev postopkov izdaje dovoljenj.

- (21) Spodbujanje pogodb o nakupu električne energije za pridobivanje čiste električne energije bi bilo treba obravnavati skupaj z ukrepi za energijsko učinkovitost in prožnost na strani odjema, da se zmanjšata odjem in konična obremenitev ter spodbudi prožna poraba. Celostni pristopi, ki združujejo storitve energijske učinkovitosti, kot je pogodbeno zagotavljanje prihranka energije, in pogodbe o nakupu električne energije, prispevajo k zmanjšanju izpostavljenosti nestanovitnosti cen, povečanju cenovne dostopnosti energije za končne odjemalce ter splošnemu znižanju stroškov sistema in energetskega prehoda. Zato bi morale države članice odjemalce pogodb o nakupu električne energije, zlasti javne organe in velike odjemalce energije, spodbujati, naj razmislijo o kombinaciji pogodb o nakupu električne energije ter stroškovno učinkovitih ukrepov za energijsko učinkovitost in prožnost.
- (22) Člen 19a(5) Uredbe (EU) 2019/943 določa možnost, da projekti, ki zaprosijo za podporo iz programov podpore za električno energijo iz obnovljivih virov ali so je deležni, del električne energije rezervirajo za prodajo na podlagi tržnih ureditev, vključno s pogodbami o nakupu električne energije. Dvosmerne pogodbe na razliko in pogodbe o nakupu električne energije se kombinirajo na način, ki ne izkrivlja konkurence in zagotavlja, da se pogodbe o nakupu električne energije prodajajo pod tržnimi pogoji¹⁹. Ker Uredba (EU) 2019/943 določa uporabo dvosmernih pogodb na razliko za neposredne programe zaščite cen za naložbe v nove objekte za proizvodnjo električne energije iz sklopa obnovljivih virov energije in jedrske energije, bo tovrstna kombinacija verjetno postala pogostejša²⁰. Če pa želi država uresničevati druge cilje politike, kot je ciljno usmerjena podpora določenim industrijam, obstajajo druge možnosti državne pomoči, kot so možnosti iz okvira za državno pomoč v okviru dogovora o čisti industriji²¹. Z dodatno spodbudo za energetske prehode s sredstvi, kot so dvosmerne pogodbe na razliko, ki jih je mogoče kombinirati s pogodbami o nakupu električne energije, bo to privedlo do nižjih cen v pogodbah o nakupu električne energije, kar bo koristilo odjemalcem.
- (23) Kar zadeva kreditno sposobnost kupcev, morajo države članice v skladu z Uredbo (EU) 2019/943 zagotoviti, da so instrumenti, kot so jamstvene sheme po tržnih cenah za zmanjšanje finančnih tveganj, povezanih z neplačevanjem s strani odjemalcev, vzpostavljeni in dostopni odjemalcem, ki se soočajo z ovirami za vstop na trg pogodb o nakupu električne energije in niso v finančnih težavah. V tem okviru se lahko države članice oprejo na zasebne instrumente ali ustvarijo državna jamstva. Na ravni Unije sta

¹⁹ Smernice Komisije za zasnovo dvosmernih pogodb na razliko (UL C, C/2025/6701, 19.12.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/6701/oj>).

²⁰ Po izteku programov podpore lahko obrati podpisujejo tudi pogodbe o nakupu električne energije. To je verjetneje, če je trajanje programov podpore kratko v primerjavi z življenjsko dobo obrata. V tem smislu so lahko vir za pogodbe o nakupu električne energije jedrski objekti, ki imajo zelo dolgo življenjsko dobo.

²¹ Sporočilo Komisije Okvir za ukrepe državne pomoči v podporo dogovoru o čisti industriji (okvir za državno pomoč v okviru dogovora o čisti industriji), C(2025) 7600.

Evropska investicijska banka (EIB) in Komisija leta 2025 kot pobudo, ki dopolnjuje nacionalna jamstva, začeli izvajati pilotni program za posredna jamstva za del pogodb o nakupu električne energije, ki jih podpišejo srednja in velika podjetja²². V skladu z Uredbo (EU) 2019/943 morajo države članice usklajevati svoje pobude in pobude na ravni Unije. Zato bi morale države članice, kadar se odločijo razviti državna jamstva, zagotoviti ustrezno usklajenost z instrumentom EIB.

- (24) Trgovanje s pogodbami o nakupu električne energije na tržnih platformah, naj bodo zasebne ali javne, prispeva k večji standardizaciji in preglednosti na trgu pogodb o nakupu električne energije. To privablja likvidnost, znižuje stroške transakcij in na koncu zmanjšuje vstopne ovire. Standardizirane pogodbe o nakupu električne energije, ki se ponujajo na teh platformah, so lahko tudi deležne podpore iz instrumentov, kot so jamstvene sheme po tržnih cenah²³. Po drugi strani pa so potrebne tudi prilagojene pogodbe o nakupu električne energije, da se nekaterim odjemalcem omogoči boljše varovanje njihove porabe pred tveganji. Glede na zanimanje na trgu lahko borze električne energije in drugi posredniki razvijejo nove platforme ali posebne tržne produkte za podporo trgu pogodb o nakupu električne energije. Zato bi morale države članice zagotoviti, da ni ovir za razvoj tržnih platform za pogodbe o nakupu električne energije, da jih bodo udeleženci na trgu še naprej uporabljali prostovoljno ter da obstaja poštena konkurenca med nacionalnimi tržnimi platformami in zasebnimi alternativami.
- (25) K odpravi nekaterih ovir, s katerimi se srečuje trg pogodb o nakupu električne energije, lahko prispevajo pogodbe o nakupu električne energije z več kupci. Te pogodbe o nakupu električne energije z združevanjem odjema odpravljajo njegovo razdrobljenost, manjšim kupcem omogočajo dostop do teh pogodb in zmanjšujejo tveganje nasprotne stranke. Ker je združevanje odjema zapleteno in povzroča visoke stroške transakcij, imajo lahko združevalci odjema pomembno vlogo pri širitvi trga pogodb o nakupu električne energije z več kupci. Ti združevalci, vključno z občani ali skupnostmi na področju energije iz obnovljivih virov, uporabljajo splošne pogoje za pogajanja s proizvajalcem električne energije in za oblikovanje jasne ponudbe potencialnim kupcem. V nekaterih primerih skupine kupcev za podpis teh pogodb pomagajo oblikovati posredniki, kot so industrijski parki ali poslovna združenja. K rasti pogodb o nakupu električne energije z več kupci lahko prispevajo tudi osrednje stranke, saj gre za večje stranke, ki zagotavljajo zadosten odjem, da lahko proizvajalec ponudi pogodbene pogoje, na podlagi katerih se združenemu odjemu lahko pridružijo manjši kupci. Zato bi morale države članice zagotoviti, da ni ovir za pogodbe o nakupu električne energije z več kupci in združevanje odjema. Kot velja za vse sporazume o skupni nabavi, morajo udeleženci v pogodbah o nakupu električne energije z več kupci upoštevati pravila o konkurenci²⁴.
- (26) Javni organi na svojo porabo energije gledajo dolgoročno in lahko izkoristijo svoj odjem energije, da prispevajo k doseganju podnebnih in energetske ciljev Unije. Viri te energije se izbirajo z javnimi naročili. Potrebe javnih organov po energiji se lahko

²² Sveženj posojil za vseevropska jamstva za pogodbe o nakupu električne energije. Na voljo na: <https://www.eib.org/en/projects/pipelines/all/20250202>.

²³ Vsako državno jamstvo mora biti v skladu s pravili o državni pomoči. Glej Obvestilo Komisije o uporabi členov 87 in 88 Pogodbe ES za državno pomoč v obliki poroštev (UL C 155, 20.6.2008, str. 10).

²⁴ Smernice o skladnosti ureditev za skupne nabave in splošnih pogojev s pravili Unije o konkurenci so na voljo v oddelkih 4 in 8 Sporočila Komisije Smernice o uporabi člena 101 Pogodbe o delovanju Evropske unije za sporazume o horizontalnem sodelovanju (UL C 259, 21.7.2023, str. 1).

zadovoljijo tudi z javnim naročanjem energije prek pogodb o nakupu električne energije, zlasti v kombinaciji s storitvami energijske učinkovitosti za zmanjšanje odjema, vključno s pogodbenim zagotavljanjem prihranka energije. Poleg tega lahko javni organi, ki kupujejo energijo prek pogodb o nakupu električne energije, delujejo tudi kot osrednje stranke in privabijo druge odjemalce k sodelovanju v pogodbah o nakupu električne energije z več kupci. Zato bi morali javni subjekti spodbujati združevanje odjema z dejavnejšo vlogo na trgu pogodb o nakupu električne energije. Postopki privabljanja dodatnih odjemalcev k pogodbam o nakupu električne energije bi morali potekati objektivno, pregledno in nediskriminatorno, pri čemer bi bilo treba zagotoviti skladnost s pravili o državni pomoči.

- (27) Računovodska pravila glede obravnave pogodb o nakupu električne energije se razvijajo. Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde (IASB) je nedavno izdal spremembe obstoječih računovodskih zahtev, da bi pojasnil, kako obravnavati fizične in finančne pogodbe o nakupu električne energije, spremembe pa je Unija uradno sprejela. Za fizične pogodbe o nakupu električne energije je posebno pomembna pojasnitev pravil o uporabi izvzetja za lastno uporabo. Vendar vsi odjemalci pogodb o nakupu električne energije ne uporabljajo računovodskih standardov MSRP, saj jih veliko namesto tega uporablja nacionalna računovodska pravila. Zato bi morale države članice upoštevati stališča deležnikov, dejavnih na trgu pogodb o nakupu električne energije, in revidirati računovodska pravila, kadar predstavljajo oviro za pogodbe o nakupu električne energije.
- (28) Pogodbe o nakupu električne energije iz obnovljivih virov so na splošno povezane s potrdili o izvoru, ki dokazujejo, da električna energija prihaja iz obnovljivih virov. Potrdila o izvoru izdajajo organi za izdajo, dobavljajo se v velikih količinah, porabniki električne energije pa jih uporabljajo za potrjevanje, da je njihova poraba električne energije iz obnovljivih virov. Vendar imajo potrdila o izvoru nizko raven natančnosti časovnih podatkov, saj pogosto združujejo proizvodnjo na mesečni ali letni ravni, kar pomeni, da je korelacija z dejansko porabo odjemalca majhna. Ta nizka natančnost časovnih podatkov potrdil o izvoru podobno odvrča od uporabe prožnosti odjema ali kratkoročnega shranjevanja energije, povezanega s proizvodnjo energije iz obnovljivih virov. Enaka težava se pojavlja na geografski ravni, saj je lahko odjemalec pogodbe o nakupu električne energije na drugem trgovalnem območju (čezmejna pogodba o nakupu električne energije), ki je lahko zelo daleč od priključka proizvajalca v primerjavi s krajem izdaje potrdila o izvoru. Zato bi morale države članice zagotoviti, da njihovi imenovani pristojni organi dovolijo izdajanje in prenos potrdil o izvoru z natančnostjo časovnih podatkov do tržne časovne enote za električno energijo, ki jo zagotavlja enota za shranjevanje energije, in da potrdila odražajo trgovalno območje, na katerem je potekala proizvodnja. Države članice bi morale tudi zagotoviti, da se potrdila o izvoru lahko izmenjujejo čezmejno, da se olajšajo čezmejne pogodbe o nakupu električne energije.
- (29) V nasprotju s pogodbami o nakupu električne energije pri drugih pogodbah o nakupu energije ni treba, da odražajo posebnosti trga električne energije. Pogodbe o nakupu vodika, ogrevanja in hlajenja ali biometana imajo lahko številne skupne značilnosti s pogodbami o nakupu primarnih proizvodov, ki jih je mogoče skladiščiti, kot je zemeljski plin, vključno s čistostjo in ravnmi kakovosti.
- (30) Da bi se lahko porabljena energija na podlagi pogodb o nakupu obnovljivega vodika in biometana upoštevala pri doseganju ciljev iz Direktive (EU) 2018/2001, je treba s

pogodbami zagotoviti prenos povezanih dokazil o trajnostnosti in potrdil o izvoru v podatkovno zbirko Unije²⁵.

- (31) Pogodbe o nakupu obnovljivega vodika lahko sprostijo naložbe v nove elektrolizatorje, v njih pa naj bi bili pojasnjeni način dobave (npr. cevovod ali prevoz), skladnost z regulativnimi pogoji in model oblikovanja cen, za katerega se indeksi referenčnih cen šele vzpostavljajo.
- (32) V pogodbah o nakupu biometana, ki se lahko nanašajo na obstoječe ali nove proizvodne obrate, naj bi bila pojasnjena način dobave (npr. plinovod zemeljskega plina ali fizična dobava) in model oblikovanja cen. Kot velja za pogodbe o nakupu električne energije, se lahko pogodbe o nakupu biometana vključijo v širši portfelj, ki vključuje druge pline, ali se sklenejo v obliki finančne pogodbe, povezane z izmenjavo potrdil o izvoru in dokazil o trajnostnosti v podatkovni zbirki Unije.
- (33) Čeprav lahko biometan potuje prek meja, je trg za take pogodbe o nakupu še vedno večinoma razdrobljen. Sistematična uporaba v celoti delujoče podatkovne zbirke Unije za sledenje plinastim gorivom iz obnovljivih virov bo prispevala k povečanju čezmejne trgovine z biometanom med državami članicami ter izboljšala preglednost in zanesljivost v zvezi z njegovim izvorom.
- (34) Države članice bi morale zagotoviti, da zasnova njihovih programov podpore ne ustvarja ovir za čezmejno trgovino z biometanom, vključno s pogodbami o nakupu biometana. Kadar so programi javne podpore za proizvodnjo biometana ustrezno opredeljeni, lahko take sporazume dopolnjujejo pri čezmejni trgovini z biometanom, zlasti kadar proizvajalcem omogočajo prodajo nepodprtega biometana potrošnikom v drugih državah članicah. K reševanju teh vprašanj lahko prispeva tudi prehod s podpore na osnovi proizvodnje na podporo na strani odjema.
- (35) Nasprotno temu so pogodbe o nakupu za ogrevanje in hlajenje lokalne narave in pogosto zahtevajo uporabo namenske infrastrukture, kot so omrežja za daljinsko ogrevanje in hlajenje. Proizvajalec toplote lahko dobavlja toploto ali hlad iz obnovljivih virov, ki se pridobiva na podlagi energije okolice, geotermalne ali sončne toplotne energije ali biomase, ali dobavlja toploto iz električnega kotla ali industrijsko odvečno toploto oziroma odvečni hlad. Dobavlja se lahko neposredno ali prek toplotne črpalke in se lahko kombinira s shranjevalniki toplote. Ključni pogoj je natančno evidentiranje lokalno razpoložljivih virov čiste toplote in hlada, vključno na primer z jedrskimi objekti, ter njihovo usklajevanje z lokalnim povpraševanjem na ustrezni temperaturni ravni. Medtem ko je proizvodnja toplote, zlasti v industriji, običajno v lasti uporabnika, postajajo vse pogostejše pogodbe o oskrbi z energijo in dobavi toplote kot storitvi. V tem modelu ponudnik prevzame finančna in tehnična tveganja ter tveganja v zvezi z učinkovitostjo ter namesti in upravlja grelno napravo, vse pogosteje v kombinaciji s shranjevalnikom toplote, v prostorih kupca. V primeru elektrificiranih rešitev lahko ponudnik deluje kot združevalec, ki prodaja prožnost na trgih električne energije in pri omrežnih storitvah.
- (36) Pogodbe o nakupu za ogrevanje in hlajenje lahko pomagajo ublažiti ključno tveganje naložb v oskrbo s toploto in hladom, tj. negotovost glede neprekinjenosti in kakovosti vira toplote, ter zagotovijo dolgoročno gotovost za naložbe. Projekte na področju daljinskega ogrevanja in hlajenja je mogoče koristno podpreti s posebnimi shemami za

²⁵ Člen 31a Direktive (EU) 2018/2001.

zmanjševanje tveganj. Na nastajajočem trgu za obnovljivo in odvečno toploto²⁶ v industriji so pogodbe o nakupu za ogrevanje in hlajenje pomembne tudi, da se poveča ozaveščenost z enostavno ponovljivimi vrstami pogodb in finančnih ureditev. Države članice bi zato morale zagotoviti, da se z lokalnimi načrti ogrevanja in hlajenja evidentirajo razpoložljivi viri čiste toplote in hladu, ter vzpostaviti sheme za zmanjševanje tveganja za odvečno toploto in odvečni hlad ter za ogrevanje in hlajenje iz obnovljivih virov, zlasti za daljinsko ogrevanje in hlajenje.

- (37) To priporočilo ne bi smelo posegati v pravo Unije, zlasti na področjih energije in konkurence –

SPREJELA NASLEDNJE PRIPOROČILO:

- (1) Države članice bi morale določiti pogoje za hitro uvajanje sredstev za proizvodnjo in shranjevanje energije iz obnovljivih virov.
- (2) Države članice bi morale pri vzpostavljanju politik, ki spodbujajo sklepanje pogodb o nakupu električne energije, spodbujati pogodbenice, zlasti javne organe in velike odjemalce energije, naj razmislijo o kombinaciji pogodb o nakupu električne energije in stroškovno učinkovitih ukrepov na strani odjema za energijsko učinkovitost in prožnost.
- (3) Države članice bi morale, kadar je to potrebno za doseganje evropskih ciljev, programe podpore za proizvodnjo električne energije načrtovati in izvajati tako, da dopolnjujejo in omogočajo pogodbe o nakupu električne energije ter ne izkrivljajo konkurence na trgih električne energije.
- (4) Kadar so naložbe v proizvodnjo električne energije podprte prek dvosmernih pogodb na razliko ali programov drugačne oblike in se kombinirajo s pogodbami o nakupu električne energije, bi morali biti ti programi podpore zasnovani tako, da se:
 - (a) preprečuje tveganje navzkrižnega subvencioniranja za odjemalca pogodbe o nakupu električne energije;
 - (b) preprečuje ustvarjanje izkrivljanj na trgih pogodb o nakupu električne energije;
 - (c) zmanjšuje tveganje znižanja likvidnosti na drugih trgih električne energije.

Subjektu, ki ga pooblasti država članica, bi bilo treba dovoliti, da del zmogljivosti, podprtih z dvosmernimi pogodbami na razliko, na podlagi pogodb o nakupu električne energije z zapadlostjo približno petih let, dodeljenih s konkurenčnim postopkom zbiranja ponudb, proda kateremu koli odjemalcu, tudi čezmejno.

- (5) Kadar se države članice odločijo, da bodo razvile državna jamstva, bi morale zagotoviti ustrezno usklajevanje s posojilnim instrumentom EIB za posredna jamstva, da bi podprle podjetja s srednje veliko tržno kapitalizacijo in večja podjetja pri podpisovanju podjetniških pogodb o nakupu električne energije z dobavitelji energije iz obnovljivih virov.

²⁶ Direktiva (EU) 2018/2001 določa okvir za sporazume o ogrevanju in hlajenju iz obnovljivih virov; priznava tudi pomen izkoriščanja odvečne toplote in odvečnega hladu za energetske sistem Unije ter njegove sinergije z energijo iz obnovljivih virov. To priporočilo zajema pogodbe o nakupu za ogrevanje in hlajenje iz obnovljivih virov ter za odvečno toploto in odvečni hlad, ki imajo skupne značilnosti.

- (6) Države članice bi morale zagotoviti, da ni ovir za razvoj tržnih platform za pogodbe o nakupu električne energije in da jih bodo udeleženci na trgu še naprej uporabljali prostovoljno. Države članice lahko upoštevajo, da se za pogodbe o nakupu električne energije, s katerimi se trguje na tržnih platformah, ponujajo instrumenti, kot so jamstvene sheme po tržnih cenah. Kadar države članice razvijajo nacionalne tržne platforme, bi morale zagotoviti pošteno konkurenco z zasebnimi alternativami.
- (7) Države članice bi morale za spodbujanje dostopa do pogodb o nakupu električne energije za manjše kupce zagotoviti, da ni ovir za pogodbe o nakupu električne energije z več kupci, prispevati k ozaveščanju potencialnih kupcev in posrednikov o obstoju teh pogodb ter olajšati podpisovanje teh pogodb v okviru morebitnih državnih jamstev. Zagotoviti bi morale, da so vzpostavljeni vsi pogoji, ki omogočajo ustanavljanje in delovanje podjetij, namenjenih združevanju odjema. Države članice bi morale tudi spodbujati večje kupce, da delujejo kot osrednje stranke in vključujejo manjše kupce v pogodbe o nakupu električne energije z več kupci.
- (8) Javni subjekti bi morali razmisliti o naročanju energije, ki jo porabijo, prek pogodb o nakupu električne energije in vzpostaviti mehanizme, ki lahko olajšajo taka naročila, ter pogodbe o nakupu električne energije povezati s storitvami energijske učinkovitosti. Javnim subjektom bi bilo treba dovoliti, da delujejo kot osrednje stranke ter na objektiven, pregleden in nediskriminatoren način vključujejo manjše kupce v pogodbe o nakupu električne energije z več kupci.
- (9) Države članice bi morale upoštevati stališča deležnikov, dejavnih na trgih pogodb o nakupu električne energije, in pregledati obstoječa pravila o računovodski obravnavi teh pogodb, kadar ovirajo podpisovanje določenih vrst pogodb o nakupu električne energije.
- (10) Za električno energijo bi morale države članice zagotoviti, da njihovi imenovani pristojni organi v skladu s standardom CEN 16325:2025 dovolijo izdajanje in prenos potrdil o izvoru, ki izpolnjujejo naslednja merila:
 - (a) imajo natančnost časovnih podatkov do tržne časovne enote;
 - (b) se nanašajo na električno energijo, ki jo zagotavlja enota za shranjevanje energije;
 - (c) odražajo trgovalno območje, na katerem je potekala proizvodnja;
 - (d) lahko se izmenjujejo čezmejno.
- (11) Države članice bi morale za lažje sledenje plinom iz obnovljivih virov, ki so predmet pogodbe o nakupu, izvesti potrebne tehnične prilagoditve, da se omogoči vključitev njihovih nacionalnih podatkovnih zbirk ali nacionalnih registrov potrdil o izvoru v podatkovno zbirko Unije iz člena 31a Direktive (EU) 2018/2001. To bo udeležencem na trgu omogočilo, da vključijo ustrezna dokazila o trajnostnosti za pline iz obnovljivih virov in vsa povezana potrdila o izvoru, ki jih izdajo imenovani pristojni organi držav članic.
- (12) Države članice bi morale zagotoviti, da zasnova njihovih programov javne podpore ne ustvarja ovir za čezmejno trgovino z biometanom. Zagotoviti bi morale, da programi javne podpore za proizvodnjo biometana proizvajalcem omogočajo, da se začasno umaknejo iz takih programov, da bi lahko na podlagi pogodb o nakupu biometana nepodprti biometan prodajali potrošnikom v drugih državah članicah. Države članice bi morale razmisliti tudi o prehodu s podpore na osnovi proizvodnje na podporo na strani odjema, kjer je to ustrezno.

- (13) Države članice bi morale zagotoviti, da se pripravijo lokalni načrti ogrevanja in hlajenja, da se evidentirajo razpoložljivi viri čiste toplote in hladu, ter vzpostaviti sheme za zmanjševanje tveganja za odvečno toploto in odvečni hlad ter za ogrevanje in hlajenje iz obnovljivih virov, zlasti za daljinsko ogrevanje in hlajenje.

V Bruslju, 22.4.2026

*Za Komisijo
Dan Jørgensen
član Komisije*

